

Čtvrtletník

Jablíčko

časopis sociálních služeb HB

3/2013 ročník 3.

číslo 11

www.ssmhb.cz

strana 3

Úvodník z knihovny

strana 5

Podzim je tu!

strana 9

V Nepomuku jako
Čení baroni

Šel jsem za hlasem, říká Otec Josef Pecen

Mladí lidé si volí různá povolání, v případě kněžství je tomu ale trochu jinak - ke kněžství si Pán Bůh volá sám. A takové volání je potom velice účinné a trvalé. U mě to bylo podobné. Vychodil jsem čtyři třídy obecné školy, čtyři třídy měšťanské školy, a protože byla uzákoněná devítiletá školní docházka, měl jsem nastoupit do Jednoročního učebního kurzu (JUK). Rodiče to ale nechtěli, chtěli, abych pracoval doma. Do JUKu jsem cho-

dil jenom když přišla upomínka. Upomínky byly stále důraznější, jednalo se o nedodržení zákona a ve druhém pololetí mi už bylo vyhrožováno soudy a pokutami. Maminka říkala, že jestli to dobře dopadne, udělá mi dort. Já žádný dort nechtěl, já chtěl, abych nemusel platit velkou pokutu a vše bylo v pořádku. Ale v srpnu 1946 havlíckobrodská farnost uspořádala vlakový poutní zájezd na Svatou horu u Příbrami. V kostele jsem vyfa-

soval korouhev, kterou jsem po celou cestu opatroval, vlakem jsme dojeli do Příbrami, poutním průvodem na Svatou horu a prožil jsem tam v krásném ovzduší krásný den. Druhý den jsme se vraceli domů, do Havlíčkova Brodu jsme přijeli večer a já šel za bouře, deště, hromů čtyři kilometry pěšky domů, zpíval jsem si mariánské písničky - a druhý den najednou *pojď za mnou...*

Pokračování na straně 4.

Úvodník ředitelky

Vážení a milí čtenáři, ráda bych se s Vámi podělila o to, co nového se událo v naší organizaci Sociální služby města Havlíčková Brodu během letních a podzimních měsíců. Domov pro seniory žil projektem „Rekonstrukce Domova pro seniory, Reynkova.“

Rekonstrukce probíhala v části budovy, kde je poskytována služba domov se zvláštním režimem klientům s Alzheimerovou chorobou či jiným typem demence a v části budovy, kde jsou umístěni imobilní klienti. Pro uživatele služeb byly vytvořeny komunitní místnosti z otevřených balkónů, které byly využívány pouze sezónně v letních měsících. Komunitní místnosti budou

sloužit k setkávání klientů a jejich rodin, též zde budou probíhat aktivizační programy pro klienty. Zvětší se prostor, který mohou uživatelé využívat. Dalším důležitým prvkem rekonstrukce je vybudování sprchových koutů ve vícelůžkových pokojích, které zde dlouhodobě našim klientům chyběly. Dále byly vybudovány mobilní zástěny – přepažení čtyřlůžkových pokojů na dvoulůžkové, a tím je klientům poskytováno větší soukromí. Též se rekonstrukcí přineslo zvýšení kapacity služby domov se zvláštním režimem vybudováním dvou nových dvoulůžkových pokojů pro muže. Rekonstrukce pokojů a sociálního zázemí pro uživatele s Alzheimerovou chorobou se vyznačuje barevným rozlišením. Tímto projektem reagujeme na potřeby klientů a zájemců o sociální služby. Vzhledem k narůstajícímu počtu

zájemců o služby a zhoršujícímu se stavu stávajících klientů domova pro seniory je tato rekonstrukce velkým přínosem ke zkvalitnění poskytovaných služeb.

Další probíhající akcí je projekt zahrady v okolí domova pro seniory - pod názvem „Příroda léčí.“ V rámci inspirace pracovníci Domova pro seniory, Reynkova Bc. Petra Moravcová, DiS. a Bc. Martina Moravcová, DiS. navštívily mezinárodní odborné konference zahradní terapie a odborné exkurze do zahradně terapeutických ukázkových zařízení v Rakousku a Německu.

V zahradní terapii se využívá vliv práce v zahradě a samotný pobyt v ní k léčbě a rehabilitaci lidí s nejrůznějšími problémy. Zahrady využívané pro léčbu se budují u nemocnic, léčeben, domovů pro seniory, zařízení pro handicapované, ale i třeba ve věznicích nebo školách. Zahrady jsou speciálně navrhovány, aby z nich bylo možné profitovat v oblasti rehabilitace, ergoterapie, fyzioterapie, psychoterapie a dalších terapeutických přístupů. Princip je jednoduchý. Pokračování na str 3.

BLAHOPŘEJEME!

V uplynulých měsících oslavili narozeniny následující klienti:

ČERVENEC

Veselá Helena
Mottlová Anna
Šulcová Růžena
Bouchnerová Anna
Polívková Helena
Kašpárek Vladimír
Klofáčová Věra
Francová Věra
Matušková Anna
Plodík Václav
Žák Miloslav, Ing.
Pokorná Věra

Domovinka:

Bacík Ervín
Hoření Miloslava
Zelená Vlasta

SRPEN

Kohoutová Ludmila
Tregler Václav
Junková Zuzana
Hanzlová Marie
Opluštilová Vlasta
Musilová Ludmila

ZÁŘÍ

Mottlová Věra
Kvášová Libuše
Tlustý Jaroslav
Techniková Jindřiška
Cichrová Jarmila
Nováková Marie
Rohlíková Marie
Fialová Marie
Strašíková Marie
Fialková Ludmila
Palánová Věra

Domovinka:

Kubíková Eliška
Trnka Bedřich

**VŠEM OSLAVENCŮM
MOC GRATULUJEME!!!**

Úvodník ředitelky

Dokončení ze strany 2.

Pozorovat jak něco roste, jaké má biorytmy a potřeby, pomáhá člověku pochopit a uvědomit si svoje vlastní potřeby. A když se ještě o to sám stará, snáze rehabilituje, snáze zapomene na své životní starosti, relaxuje, přirozeně se naladí na rytmus dne a noci. Terapeutickými zahradami mohou být např. vonné zahrady, venkovní školy chůze pro fyzioterapii, zahrady pro klienty s demencí nebo pro nevidomé klienty. Tyto zahrady jsou přizpůsobeny fyzickým a psychickým schopnostem dané skupiny tak, aby byly zajištěny prostorové předpoklady pro aktivitu. Na druhou stranu by se nemělo jednat o zahrady primárně přizpůsobené pouze určité cílové skupině klientů, aby nedocházelo k nechtěnému vyloučení. Díky zahraničním cestám jsme se v mnohém inspirovali pro náš domov. Snažíme se zkvalitnit našim uživatelům pobyt v domově, proto zařazujeme do našich aktivit i zahradní terapii. I když pro někoho je práce na zahradě značně ztížená kvůli zdravotnímu omezení, nemusí být za-

hradnění problém ani v pozdním věku. Právě vyvýšené záhony, mobilní zahrady a mnohé další jsou vyrobeny pro seniory s určitým hendikepem. Dalším základem zahradní terapie je vzájemný vztah mezi dvěma živými organismy (podobně jako např. v canisterapii). Péče o rostlinu není složitá a její reakce jsou snadno čitelné. Nové listy, květy i plody jsou pro nás odměnou. I pasivní forma zahradní terapie dokáže zapůsobit na samotné základy lidské přirozenosti. Zahrada přirozeným a příjemným způsobem působí na všechny smysly a jejich prostřednictvím na celý organismus.

Aktivní forma zahradní terapie využívá práci v zahradě, která je zároveň fyzickým cvičením. Také snižuje stres, zlepšuje emoční a duševní zdraví či fyzickou zdatnost. Prvky v zahradní terapii: vyvýšené záhony, vertikální plochy, cvičící prvky pro seniory, informační systém včetně Braillova písma, apod. Dále bych Vás ráda seznámila s reminiscenční místností (vzpomínkovou), která je novinkou pro uživatele Domova pro

seniory, Reynkova od září a byla přijata s velkým nadšením. Místnost je vybavena dobovým nábytkem a nejrůznějšími doplňky. Naši klienti sami nebo v doprovodu personálu mohou kdykoli místnost navštívit, v klidu se posadit a vzpomínat. Domníváme se, že vzpomínání je přirozená potřeba každého z nás a staří lidé vzpomínají často a rádi. Reminiscenční terapie je jedna z mnohých aktivit, kterou využíváme při práci se seniory. Je to celkový přístup k uživateli, který v sobě zahrnuje zájem, empatii s cílem vyvolat příjemné vzpomínky, které mají pro seniora důležitou hodnotu, a měly by zlepšit kvalitu jeho prožívání.

Na závěr bych chtěla popřát Všem čtenářům našeho časopisu krásný podzim.

**Vaše Magdalena Kufrová,
ředitelka SSMHB**

Úvodník Veroniky Peslerové

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
dovolte mi, abych vyjádřila potěšení nad tím, že mám mož-

nost napsat Úvodník do tak skvělého a oceňovaného časopisu jako je Jablíčko. Je mi ctí, že mohu přispět svou „troškou do mlýna“ a informovat Vás nejen o aktivitách, které pořádá v rámci celoživotního zájmového vzdělávání Krajská knihovna Vysočiny v úzké spolupráci se Sociálními službami města Havlíčkova Brodu. A tuto spolupráci vítáme a jsme za ni velmi rádi. Společně totiž

od podzimu 2012 nabízíme cyklus přednášek (nejen) pro seniory, nesoucí název Na vlnách dopoledního čaje, který každý měsíc přináší jedno zajímavé téma, vždy z jiné zájmové oblasti. Jednou z hlavních myšlenek projektu je kromě možnosti celoživotního vzdělávání také vzájemné setkávání obyvatel Domova seniorů a nejširší veřejnosti.

Pokračování na straně 11.

Šel jsem za hlasem, říká Otec Josef Pecen

pokračování ze str. 1

A to mě tak překvapilo, že jsem nevěděl, co se děje, celé dny jsem probrečel, ale v srdci zvláštní radost. Když už to trvalo několik dnů, maminka měla strach, co se se mnou děje. Nechtěl jsem jí to říct, byl by to pro ni šok a tak jsem neodpovídal. Až když to trvalo řadu dní, řekl jsem jí, že bych chtěl být knězem. Maminka říkala, že to není možné, ani myslitelné, že se mnou počítala jako s budoucím hospodářem, tatínkovým nástupcem. Ale když viděla, že mě to nepřechází a že mi to leží na srdci, tak se začalo uvažovat, co dál. Podmínkou pro přijetí do gymnázia bylo absolvování třídy JUK, ale inspektor mě do školy nevzal, tak jsem zkusil vesnicou měšťanku v Lípě. Tam jsem si JUK odstudoval, bavilo mě to. Vystudoval jsem výborně, poté co dál. Šel jsem do Selesiánského ústavu pro pozdní kněžská povolání a to byla příprava na gymnázium. Tam jsem nastoupil v srpnu, zařadili mě mezi začátečníky. Kněží a asistenti se o nás starali. Tam jsem vystudoval 3. a 4. třídu gymnázia a pokračoval až do té osudné noci ze 13. na 14. dubna 1950. Mladší chlapec mě v noci vzbudil. V pokoji s dupotem pobíhali policajti se samopaly a odváděli kněze. Koukali jsme, co se děje. Nevěděli jsme, že to byla celostátní akce – likvidace klášterů. Ráno jsem vyběhl a letím do ředitelny. Tam civilisti a esembáci se samopaly. Sbalil jsem kufr, sedl na vlak a jel do Hradce. Tam jsem spal na nádraží. Ráno jsem vstal a šel jsem rovnou za nosem. Skončil jsem v

katedrále, sedl do první lavice. Náhodou tam přišel doktor Hájek, tak jsem se mu svěřil. Poté jsme šli do semináře v Hradci Králové a tam zase vbíhala řada policajtů se samopaly. Nevěděli jsme, co se tam dělo. Na radu doktora Hájka jsem se vrátil domů do Brodu. Až po letech jsem zjistil, co se tam vlastně dělo, schovával se tam chlápek – komunistický provokatér a oni ho tam právě přišli hledat. Po čase jsem od kvinty nastoupil na gymnázium v Brodě dostudoval jsem ho. Maturoval jsem 1953.

V Rozsochatci v domově pro seniory jsme se s kamarádem zastavili u bývalého profesora Mons. Burýška. Ten nám poradil, ať počkáme, až se otevře hradecký seminář (čekal jsem 19 let). Po maturitě jsem dostal za úkol přesvědčit svého otce, aby vstoupil do JZD, aby mi bylo umožněno jít na vysokou školu. Otec ale nechtěl spolupracovat s těmi lidmi, co to vedli. Proto jsem se na vysokou školu nedostal, nastoupil jsem do Pilníkárně, potom na vojnu, potom opět do Pilníkárně. Po práci v zaměstnání zase do noci na polích. Psal se rok 1957. Po dvou letech jsem se tělesně zhroutil a ze zdravotních důvodů musel skončit se zaměstnáním v továrně a zůstat v zemědělství. S kamarádem jsme spolu soukromě studovali, začátek studia teologie - všechno bylo v latině. Poté jsem se do žádné práce v továrně nemohl dostat, protože mě nechtěli uvolnit ze zemědělství. Po čase jsem šel na brigádu do jedné továrny, kde jsem pracoval jako pomocný dělník. Vyučil

jsem se zámečníkem, abych měl vyšší plat. Pak jsem se oženil, vzal jsem si zdravotní sestru Františku. Její tatínek tragicky zahynul, když vezl s koňským povozem v Brně brambory a sejmula je tramvaj. Protože jsme oba řadu let podporovali rodiče a ti nám neměli možnost finančně pomoci, museli jsme si peníze na svatbu vypůjčit. Bylo to v roce 1965. Tehdy jsem pracoval ještě ve škrobárnách, poté jsem přestoupil do čistírny. Tam jsem pracoval 15 let. Byl jsem tam velice spokojen, byl tam dobrý kolektiv. Potom jsme začali stavět barák, potřeboval jsem půjčku. Bylo mi nabídnuto 5 000 bezúročných půjček. To mi ale nestačilo a proto jsem se rozhodl hledat pomoc jinde. Přešel jsem do kamenoprůmyslu Strojního odštěpného závodu v Havlíčkově Brodě, kde jsem pracoval až do důchodu. Tam mi potřebné peníze půjčili. Rok před důchodem jsem se přihlásil na Univerzitu Karlovu do Prahy na dálkové studium teologie. Poté jsem v tom samém podniku dělal ostrahu. Po skončení tohoto zaměstnání a ukončení vysokoškolských studií obou synů a Umělecko průmyslové školy sklářské dcery – i mých teologických studií, jsem byl vysvěcen na trvalého jáhna v roce 1993. V této službě jsem dělal, co bylo potřeba – křtil, vyučoval náboženství, pohřbíval. Ale ze všeho nejvíce jsem sloužil nemocným. Když manželka těžce onemocněla, převážně jsem se staral o ni. Po dvou letech – pro osteoporózu kostí – nebyla schopna se postavit na nohy.

Pokračování na str. 5.

Dokončení ze str. 3

Po měsíci mé péče o ni doma se mi silně zhoršilo onemocnění páteře. Ona byla přijata do našeho domova pro seniory. Po nějakém čase jsem sem byl též přijat i já. Zemřela zde v minulém roce. Já jsem zde zůstal. Jednoho dne za mnou přišel pan biskup Jan Vokál a zeptal se mě, zda neuvažuji o tom, že bych se stal knězem, že man-

želka zemřela, děti jsou zaopatřeny, tak že mi v tom nic nebrání. Já jsem se toho zalekl. Do této doby jsem dělal jáhna. Tak jsem došel za naším panem vikářem, říkal jsem mu to a on to bral, jako kdyby o tom už věděl. Řekl mi, že budu mít na starosti Domov pro seniory v Reynkově ulici a v mimořádných situacích mě požádají o pomoc i jinde. Tak jsem panu

biskupovi napsal dopis, že s tím tedy souhlasím. Ve čtvrtek 15. srpna 2013 (byla zrovna pouť) došlo k mému vysvěcení na kněze v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Havlíčkově Brodě. Následující neděli jsem měl tamtéž primici. Nyní sloužím, kde je potřeba a pokud mi to mé 82leté mládí dovolí.

Otec Josef Pecen

Máme podzim

Srpen - nebylo by to nic zvláštního, kdyby letos nebyl horký, neboli parný. To vyvolává různé asociace v lidech, kteří tuto, po léta nezvyklou, situaci prožívají. I já mám problém – navíc. Je to vzhledem k současné situaci dokonce hezký problém.

Na vysvětlenou, miluji podzim, ale nejvíc, hodně nejvíc, září. A jak to pomáhá v tom děsném tropickém vedru, které je možná v tomto období skoro normální, ale ne u nás.

Je to tak, že každý se snaží vzpomínat, anebo diskutovat, jak na to. Jednou se mi vedrem a chlazením začala klížit víčka a našla jsem to.

Pod víčky probíhal film a barevný. Vidím krásy přírody v září. Procházím lesní cestou, zdraví mne vrcholky stromů, vůně jehličí, mechů, hub a květin a mezi jehličím postávají i listnaté stromy. Jejich pozdrav je mnohem výraznější. Je také vonavý. Na cestě tvořené barevnými stíny, třepotem zbarvených lístků, poletováním větříků v korunách stromů se obdivuji pohádkové iluzi. Kam až cesta vede? Je dlouhá, tajemná nebo jen končí u silnice a zlomí se kouzlo. Silnice samé auto, žádná vůně - smutné. Tak

se radši vrátíme? Nebo se nám podaří vrátit se a potkat kouzlo, stejné, jiné, další?

Vrátila jsem se, ale....

Cesta přivedla další návštěvníky lesa, kteří necítili vůně lesa, ale vůně hub, borůvek a možná už i brusinek. Klid a pohoda se vytratily. Lidé pobíhali, volali na sebe, kde, kdo, co našel a tak jsem ve stinném místě vyhledala osamělý pařez, posadila se, že počkám, až se návštěvníci přesídlí a pohádka lesa se vrátí.

Najednou se za mnou ozve: „Že my se známe?“ Otočím se, moje paměť nic. Přede mnou stojí taková starší dívka, šátek na hlavě, v košíku houby, na tváři úsměv a já.... A to luštím křížovky a pracuji na tom, aby paměť alespoň trochu pocvičená pracovala a ono zase nic. Jak to asi dělala ta slečna Mar-

plová, můj příklad a vzor pro život v důchodu? No prostě všechno toto a možná ještě víc mi proběhlo hlavou, jenom odpověď na otázku, kdo přede mnou stojí, chybí.

„Jak tě znám anebo jak se pamatuji, tak jsi nikdy na houby nebo borůvky nechodila, tak bych řekla, že se tady ani nemůžeme setkat,“ vandruje do mne a já pořád nic. Přece zase tolik protivných známých nebo kamarádek jsem neměla, abych si nevzpomněla.

Asi mi pomohl ten vztek, který mně popadl, a rozsvítilo se mi. „Ano moje drahá Boženko, člověk se může věkem měnit, nejen co do vzhledu, ale také co do povahy. Ty jsi měla to štěstí, že jsi se změnila jen co do vzhledu, že?“

A lesní pohoda se vrátila, proč? Protože jsem se najednou neměla ani možnost zeptat, jaké tady rostou houby a kolik jich našla. Kolem mne bylo zase ticho a prázdno, jen šuměly stromy a voněl les.

Dosud jsme si vlastně ani nevysvětlily ty změny, nějak jsme se až dosud na jiném místě ani nepotkaly, třeba někdy půjdu také jen na houby.

Marie Rohlíková

Škola základ života - třetí ročník měšťanské školy dívčí

školní rok 1941/ 1942

Začala druhá světová válka. Němci napadli 22. 6. 1941 Sovětský svaz. Muži i ženy, kteří se narodili v roce 1920-1924 byli povoláni na nucené práce do Říše. Školní rok byl celý poznamenán touto situací. Ve škole jsme se učili, jak se zachovat při poplachu a jak se řadit do protiletického krytu. Ten byl umístěn do normálního sklepa ve škole. Rychle tam byly dány police, kde měl být uložen materiál první pomoci a kde jsme také obdržely plynové masky. To bylo zatím vše. Při poplachu jsme rychle běžely do krytu.

Výuka probíhala jako vždy podle osnov. V matematice, fyzice a chemii jsme se dál učili vzorce, což mně moc nešlo, český jazyk a literatura byly okleštěny ve prospěch německého jazyka, což nás štvalo. Baval mne přírodopis. Oddychovými předměty pro mne bylo kreslení, ženské ruční práce a tělocvik.

Po pololetních uhelných prázdninách, zase usedáme do školních lavic. Právě zazvonilo. Začátek vyučování. Přišel nás uvítat pan ředitel s naším třídním učitelem. Pan ředitel k nám měl proslov, že se nacházíme v rozbourané, válečné době, kdy jsme si jistě všimly, že nás

opustila řada našich významných osobností pod mečem kata, jejich ztráta že je nenahraditelná - například písničkáře Karla Hašlera. Byla to od něho veliká odvaha. Varoval nás, abychom byly opatrné, nenechaly se vyprovokovat k nepřístojnostem a nezapomněly, že naše vlast je ČESKÁ ZEMĚ. Pak nás požádal, abychom třemi minutami ticha uctily památku naší spolužačky Máji Schermerové, která tragicky zahynula spolu s rodiči. Že to bylo v koncentračním táboře

Varoval nás, abychom byly opatrné, nenechaly se vyprovokovat k nepřístojnostem a nezapomněly, že naše vlast je ČESKÁ ZEMĚ.

nám zamlčel. Hrklo v nás všech, to jsme nečekaly a slzy nám stékaly po líci. Nešťastná Mája. Co se jim mohlo stát. Jaký osud je potkal. Třídní učitel šel vyprovodit pana ředitele na chodbu. Tu jedna dívka zvolala: Terezín je koncentrační tábor. Odtud odjel nedávno ohromný transport Židů do Osvětimi a rovnou šli všichni do plynu. Tam byla i naše Mája s rodiči. Umíte si představit tu hrůzu, než je

plyn usmrtil a jejich duše vzlétla k nebesům. Pomodleme se za ně. Tak nás našel náš třídní učitel s rukama sepjatýma. Přehlédli nás, neřekl ani slovo. Pokřičoval se, odešel k oknu, díval se z výšky do naší ulice zvané U Rajske zahrady na Prahu, která byla zahalena v mlze, jako by s námi sdílela náš smutek.

KRUTÁ POMSTA NACISTŮ

S jarním počasím rozkvetly v pražských sadech okrasné keře, voněl šeřík a aleje kaštanů byly připraveny rozsvítit své nádherné květy. Krásný byl pohled na Petřín, který hýřil barvami. Máj, lásky čas. Ale ne nadlouho. 27. května čeští parašutisté Josef Gabčík a Jan Kubiš provedli atentát na zastupujícího říšského kancléře Reinharda Heydricha, který svému zranění podlehl. Okamžitě bylo vyhlášeno stanné právo. Na celém území visely vlajky na půl žerdi hákovým křížem. Hromadně byli popravováni naši občané, hlavně z řad inteligence. Mezi nimi například spisovatel Vladislav Vančura, který byl popraven hned 1. června na střešnici v Kobylisích, kde popravčí četa připravila o život přes 2500 občanů.

Pokračování na str. 7.

dokončení ze str. 6

V této rozbouřené a nejisté době jsme se nemohly na učení soustředit. Naši učitelé rychle skončili závěrečné zkouškové období. O atentátu mlčeli. Zato jsme museli poslouchat školní rozhlas, kde byl atentát ostře kritizován s nebezpečnými výhružkami v němčině a potom v češtině. A další hrůzy jsme zažili, když byly vypáleny 10. 6. Lidice a 18. 6. Ležáky. Byl obklíčen chrám Cyrila a Metoděje v Reslově ulici v Praze. Zde se ukrývali atentátníci se svými druhy. Byli zrazeni. Bojovali s nacisty dvě hodiny, než si někteří sami vzali život kulkou do hlavy.

A tak jsme vykročili do života! S vysvědčením Deutsches Reich, Protektorat Bohmen und Mahren, Jahreszeugnis.

Ukončily jsme školní docházku...

Co budeme dělat dál v této válečné vřavě pod útlakem okupantů.. Již se takto nesejdeme a dáme si poslední sbohem a můžeme si jen přát, abychom válku přežili a dál žili v naší

svobodné republice bez okupantů. Byly jsme ohromeny tragickými válečnými událostmi i krutostí v koncentračních táborech. Dospělí i mládež jsme si přáli, aby už válka skončila a nikdy se neopakovala.

Bůh vás opatruj, děvčata, nezapomeňte, co jsme vás učili, rozloučili se s námi naši učitelé v čele s ředitelem školy. Rozuměli jsme, co tím myslí. A tak jsme vykročili do života! S vysvědčením Deutsches Reich – Německá říše, Protektorat Bohmen und Mahren - protektorát Čechy a Morava, Jahreszeugnis - Výroční vysvědčení.

Věra Niklová

Pamětníci starých časů ještě žijí: Ondřej Klement

Víte přátelé, já jsem prožil hodně pestřej život. Omlouvám se, že budu mluvit lidově, jak jsem zvyklý. Škoda, že v mém věku si už na všechno nepamatuju. Příští rok mi bude devadesát, jestli se ho dožiju. Ale to bysme tu seděli hodně dlouho. Abych začal od začátku. Moc nerad vzpomínám na svoje dětství. To bylo tak. Narodil sem se v roce 1924 ve velmi chudý rodině v Dlouhý Vsi na Vysočině. Otec Ondřej byl Čech. Pracoval v místě jako zemědělskej dělník u velkého statkáře Němce. Od časného rána do večera za malej peníz a sem tam dostal nějakou naturálii. Moje maminka Kateřina byla Němka. Když jsem se narodil, měla už dvě malý děti a nemohla chodit do práce. Dlouhá Ves byla odjakživa napůl německá a napůl

česká. Obě národnosti se celkem dobře snášely a vzájemně si vypomáhaly. Hlavně mládež nedělala mezi sebou rozdíly. Obyvatelé se dorozumívali takovou místní, řekl bych hatmatilkou. Pro velkou chudobu rodičů jsme bydleli v chudobinci. Vzpomínám si, že sem tam měl stále hlad a dvě babky mě braly s sebou na žebrotu. V roce 1930 jsem začal chodit do první třídy německý školy, kterou sem vychodil až do pátý. Pamatuju si, že sem se divil, proč se mám učit spisovnou němčinu, který jsem skoro nerozuměl. Když mi bylo deset let, vzal si mě na stálo do rodiny místní sedlák. Za bydlení a stravu sem už v těch letech u něho pracoval. Nosil jsem dříví a vodu do kuchyně, pásal krávy a husy, krmil všechnu drůbež, chodil na

trávu králíkům. Táta byl Čech a dbal na to, abych chodil do český měšťanky. Totéž u mých sourozenců. Bylo nás dvanáct dětí. Když sem skončil měšťanku, byl jsem u sedláka dál jako stálej zaměstnanec za malej plat. Jak sem ušetřil nějaký peníze, hned jsem běžel domů dát je mámě. Máma byla moc hodná a v mých očích byla i velmi hezká. Byl jsem na ní citově vázán a litoval, že nemůžu bydlet s nima. Kolikrát jsem to vobřečel. Taky jsem někdy přines domů bandasku mlíka, košík brambor, nějakou zelefinu, vajíčko nebo králíka. To jsme se s tátou střídali. Buď to bylo se souhlasem statkáře nebo bez něj, jak to šlo, než jsem narukoval na vojnu.

Pokračování na str. 11.

INZERCE

Prodám vybavení pro rybáře – 2 ks navijáků Shakespeare, 2 ks rybářských prutů. Cena 1000 Kč.

Kontakt: Tlustý Jaroslav, Domov pro seniory, Reynkova 3643, Havlíčkův Brod.

Telefon 569 433 757.

Na moje mi nesahejte

Vše, o čem v našem Jablíčku píšeme, jsou vzpomínky letité, někdy se nám zdá až neuvěřitelné, kolik let od našich příběhů uplynulo.

Je to přes padesát roků, to už všechny moje děti chodily do školy a my bydleli na okraji města v našem domku. Psa jsem tehdy moc nechtěla, ale kočku, kvůli myším, jsme měli vždýcky. Kocoura ne, jsou od přírody líní a na myš by dostali chuť jenom tehdy, pokud by jim ji člověk připravil na másle a na předložil na porcelánovém talíři. Ale teď k tomu, o čem chci psát. Jedna z našich dcerek se hrozně bála psů, jenže skoro u každého domku měli nějakého hafana, a tak ona různě mezi domky kličkovala, aby se jim vyhnula. I stalo se, že na sdružení rodičů mi učitelka řekla, že chodí do školy pozdě. Bylo mi to divné, a tak jsem se dcerky doma zeptala, kdepak se toulá. Řekla, že musí domky obcházet a chodí jen tudy, kde na ni pes neštěká. A tak se rodinná rada rozhodla, že pořídíme pejska, aby se vyřešil dcerčin strach.

Asi za týden manžel přinesl v tašce malé chlupaté klubičko, psí slečna, které jsme dali jméno Zorka. A stalo se to, co jsme očekávali, v brzké době se pejsek stal nejlepším kamarádem mé bojácné dcerky.

Zjara v tom roce jsem poprvé nasadila pod kvočnu kachní vejce. Zkušenější sousedky mne odrazovaly, že kachňata se špatně líhnou, ale podle přísloví „čím hloupější sedlák, tím větší brambory“, se mně všech deset krásných kachňátek vylíhlo. Pěkně prospívala, já jim na dvoře vykopala rybníček a tak se měla ke zdárnému růstu. Protože jsou to tvorové velice žraví, dokázali často spořádat i to, co měl náš pejsek Zorinka v kastrolu. Tehdy ještě nebyly žádné granule, psi dostávali zbytky pouze z kuchyně. Jednou, to už byly kachničky docela velké, barva jejich chmýří a peří už nebyla žlutá, nám připravily nečekanou podívanou. Zorinka zrovna dostala větší porci, a tak si část nechala na potom. Milé kachničky si řekly, proč to nechávat jen tak, a

pustily se do toho. Já jsem se děla s dětmi na schůdkách domu a sledovali jsme, co se bude dít. Najednou Zorince došla trpělivost, vtrhla mezi ně, aby je rozehnala. Ale to nejmenší se nedalo, pokračovalo v jídle dál. Jenže Zorinka si věděla rady. Jednou packou milé kachně přidržela za krkem a druhou packou začala vyplácet. Ta podívaná byla tak nesku-tečná, že kdybych to neviděla na vlastní oči, tak neuvěřím. Zorinka dala kachničce na paměťnou, že to, co je v kastrůlku je jenom její. A věřte, že si to ka-čenka zapamatovala. I když ostatní braly útokem Zorčino krmení, tak ona stála v povzdálí a vyčkávala, co pejsek udělá. Tenkrát jsme samozřejmě neměli kameru, abychom to zaznamenali, ale ani panu Vaňkovi se nepodařilo nafotit, jak hraje šachy s kočkou.

Je to vzpomínka, která vyvolá i mnoho dalších vzpomínek na pěkné chvíle strávené nejenom s dětmi, ale i se zvířátky, která nás v životě obklopovala.

Irena Trnková

Proč se říká modrá krev

Říká se, že šlechta má modrou krev. A viděl někdo modrou krev? Je pravda, že nemůžeme jen tak z ničeho nic říznout nějakého šlechtice do prstu, abychom se o tom přesvědčili. Ale i na obrazech slavných malířů, kde je šlechtic zraněn nebo dokonce zavražděn, jsme viděli krev červenou. Že by prolitá krev byla modrá, to nikdo z nás nemůže říci.

Ale tak jak vzniká mnoho pověr, nemá ani tato se skutečností nic

společného. Kdysi dávno se zrodila ve Španělsku a kastilská šlechta ji šířila dál. Španělské šlechtické rody neměly rády Maury a cizince vůbec. Maurové mají od přírody pokožku snědší. Pracovali převážně venku na sluníčku, kde se stárali o venkovní hospodářství a tak jejich pokožka ještě více ztmavla. Šlechta naopak se pohybovala více ve stínu svých nádvoří a uvnitř paláců a jejich pokožka byla podstatně bělejší.

A tak, protože většinou na rukou prosvítají více žíly a oni šlechtici měli pokožku světlou, vypadalo to, že jim pod kůží pulzuje modrá krev. A pověra byla na světě.

Chudáci Maurové i my ostatní jsme pouze obyčejní lidé, kterým ta modrá krev chybí. Kdoví jak by to dopadlo, kdyby šlechtici musela být dána transfúze. V ten moment by se stal obyčejným smrtelníkem.

Irena Trnková

V Nepomuku jako Čení baroni

Před 60 lety jsem vykonával základní vojenskou službu u 3. technického praporu v Nepomuku a potom na mnoha místech naší Československé republiky. Úvodem krátké vysvětlení. Do technických praporů byli zařazováni mladí muži s nějakým zdravotním defektem s klasifikací CD, což naprosto neznamena civil domů. Ze zdravotních důvodů nemohli sloužit u bojových útvarů, ale podle tehdejšího ministra národní obrany Alexeje Čepičky byli schopni tzv. neřadové služby. Nosili jsme podobně jako příslušníci PTP černé výložky, ale měli jsme teoreticky sloužit vlasti dva roky. Dostali jsme také zbraně, napřed pušky, potom samopaly, ale během celé vojenské služby jsme byli na střelnici asi jen dvakrát. Označení technický je přitom nutné brát se značnou rezervou, protože našimi nástroji byly hlavně krumpáč, lopata a ruce. Narukoval jsem do Nepomuku, ale toto sympatické město jsem prakticky nepoznal, protože jsme jen asi dvakrát byli kolektivně v kině. Zato jsme si v tzv. přijímači zažili výcvik za deště a sněhu na hřišti S.K. Nepomuk. Nepomuk a jeho zámek znáte asi ze Švandrlíkových Černých baronů. Autor však nebyl pěté-

pákem, ale podobně jako my, příslušníkem TP. My byli ubytováni v podzámčí. Náš život byl dost jednotvárný, ranní rozcvička, výcvik, osobní volno, které jsme trávili z větší části čištěním výstroje a po večeri tzv. čepobití – zpěv nějaké vojenské nebo budovatelské písně. Po přijímači byla odvelena větší část kamarádů na různá pracoviště, já jsem sloužil na velitelství, kde jsem vykonával funkci knihovníka útvaru jen asi tři měsíce, protože jsem odmítl vystoupit z církve, a tak jsem byl ponechán u roty a vypomáhal například v kuchyni. Naši velitelé měli většinou nějaký politický škraloup – sloužili u vládního vojska nebo za slovenského státu v armádě. Nevzpomínám si na přílišnou šikanu ze strany mazáků, ale zažili jsme spíše psychickou od *dýzláků*, poddůstojníků z povolání. Také chci poznamenat, že se v naší rotě kradlo. Zažil jsem samozřejmě i ne jeden průšvih, protože podle mínění nadřízených jsem byl voják *na baterky*. Ve službě jsem jednou kolem půlnoci podřimoval a za této situace mě zkontroloval škt. Tichý. Strašně se na mě rozeřval, já však drze prohlásil, že jsem dostal srdeční záchvat, on nelenil a probudil vojenského lé-

kaře, který potvrdil moji *diagnózu* a nařídil mé vystřídání. Místo tvrdé pryčny jsem se povaloval tři dny na vojenském kavalci. Byl jsem také konferenciérem našeho pěvecko-recitačního kroužku, kde jsem recitoval verše svého vrstevníka, svazáckého básníka Pavla Kohouta i jiných básníků 50. let. S naším pásmem jsme v sobotu večer navštěvovali nedaleké vesnice a svou kulturní vložkou zpestřovali taneční zábavy na vesnici. Při jedné z nich se opil náš neoblíbený *dýzlák* Vejchuda, který nás měl hlídat. Od té doby se jeho chování k nám přece jen trochu zlepšilo. Ale i pro nás částečné *štátskriply* vojna v první polovině 50. let zdaleka nebyla idylická. Často jsme si s bratry Slováci říkali: „Vydržat!“ Moc smutno nám bylo o Vánocích 1952, kdy jsme těsně po přísaze nemohli jet domů, a naše myšlenky zalétaly k našim nejbližším. Koncem února náš útvar Nepomuk opustil, protože jsme se odstěhovali ze západních Čech na severní Moravu do Velkých Losin. To už se psal rok 1953. Už je tomu 70 let a nám veteránům zůstaly jen střípky vzpomínek na naše mladá léta v uniformě s černými výložkami.

Pavel Zedník

O největším Čechovi

Možná si vzpomínáte, že před několika lety probíhala v České televizi anketa o největším Čechovi. Diváci měli vybrat osobnost našich dějin, která se nejvíce zasloužila o tuto zemi, nejvíce ji proslavila. Zatímco tehdy šlo o největšího Čecha co do významu a zásluh, tentokrát chci povídat o největším Čechovi, co se týče tělesné velikosti, výšky. Pravděpodobně jím byl Josef Drásal ze Šumperka. Slovem pravděpodobně začínám větu proto, že možná existoval někdo ještě větší, ale nedochovaly se o něm žádné záznamy. Josef Drásal se narodil roku 1841 a v dospělosti dosáhl výšky 242 cm. Chodíval prý trochu nahrbený, jako by se za svou výšku styděl. Vyznačoval se obrovskou silou a vzhledem ke své velikosti i velkou

chutí k jídlu. Když na to později měl, spořádal k obědu devět řízků, když na to neměl, spokojil se i kbelíkem brambor pro vepře. Pracoval jako čeledín na hraběcích statcích, ale pro svou sílu byl využíván i jinak. Když se v hospodě chlapi začali prát, poslalo se pro Drásala. Ten výtržníky popadl a vynesl z hostince. Změna v jeho životě nastala, když se o něm dozvěděl majitel pojízdného panoptika (kočovní sbírka kuriozit), kterému zemřela jedna z jeho atrakcí – člověk obr. Drásal vystupoval nějaký čas jako náhrada za něho, ale brzy odtud odešel, protože se s majitelem nepohodl. S různými manažéry a impresárii (nejdéle s jakýmsi Janochem, který mu výškou sahal jen po lokty) pak putoval po rakouském mocnářství,

jehož součástí byly tehdy i české země, ale i po jiných zemích Evropy. Vystupoval oblečen v hanáckém kroji jako atrakce, například ve Francii, Velké Británii a Turecku. Ve Francii prý byl představen i císaři Napoleonovi III. Za peníze, které vydělal, si později koupil dům v Holešově. Byl prý dobrosrdečný, družný, ale rád se napil. Nikdy se neoženil, protože ženy se ho pro jeho velikost bály. Zájem o něho projevila později jen jedna služebná, která sama byla nadprůměrně vysoká. K sňatku však nedošlo, protože Drásal v roce 1886 ve věku 45 let zemřel na tuberkulózu. S využitím některých informací z časopisu Tajemství české minulosti.

Jarolav Vaněk

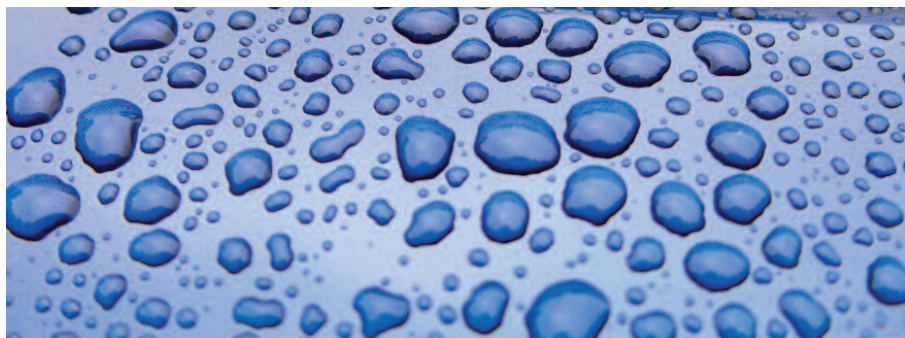
Kapky deště

Dlouho trvalo, než se nebeský dispečer rozhodl poslat mráčky s pořádnými vaky plnými vody. Asi měl dovolenou a nemohl zkontrolovat ovzduší, jako to dělají na zemi lidé. Lidé ovšem jen konstatují a také předpovídají stav ovzduší. Vytvářejí taková společenství, která bojují za lepší vzduch, ale málo platné, když nebeský dispečer udělá kontrolu kolem sebe a koukne na zem, nadechne se, spočítá honem mráčky s vodou

a začne propírat vzduch. Dobře se dýchá, vzduch je čistý, lepší se kouká, prach zmizel, celá příroda ukázala, jaké má možnosti při použití barev a jaký má vkus. Pohled je to opravdu krásný. A kapky deště pomalu pracují. Když je ticho, je slyšet jejich kroky, někdy se i dispečerovi utrhne ruka a déšť je prudký, náhlý, je vidět, že i on někdy nedává pozor. Vzduch ale začíná vonět. Kapky deště pomalu utichají a vůně ve vzduchu zůstává.

Chodím deštěm, dýchám a poslouchám, raduji se. Koukám kolem sebe, kolik chodců asi vyšlo do deště a také se radují. A jak je to asi s těmi, kteří mají okna tmavá, jako slepá, zdálo by se, že za nimi nikdo není. A najednou v některých vidíme třeba jen nepatrný pohyb, některá jsou otevřená. To budou lidé, kteří nemohou opustit domov a jít s námi se procházet. Nechají vejít voňavý vzduch k sobě, aby se prošel po bytě a zanechal za sebou pozdrav od nebeského dispečera, on asi také rád udělá lidem radost. Takových chviliek bývá málo, lidé kolem neustále spěchají, utíkají jim čas, ale nemohou ho dohnat.

Marie Rohlíková

Úvodník Veroniky Peslerové

Zájemci mohou navštívit všechny přednášky cyklu nebo si vybrat jen ty, o které budou mít největší zájem, to vše zdarma. Příjemnou atmosféru všech setkání vždy provoní a doprovodí lahodný čaj.

Přednášky začínají v 9:30 a aktuálně se můžete těšit 14. října na Mgr. Jaroslava Staňka a jeho povídání „Otakar Štafl a obrázky starého Brodu“ v Domově pro seniory, 11. listopadu na Zinu Zborovskou a její přednášku „Významné ženy v historii Havlíčkova Brodu“ v zasedací místnosti MÚ V Rámech a 9. prosince bude v Domově pro seniory o „Staré škole“ vyprávět PhDr. Jana Beránková.

Krajská knihovna Vysočiny však nabízí mnohem více služeb a pořádá kromě pravidelných dopoledních setkávání pro seniory další řádku akcí. Nabízí služby výpůjční a vybírat je možné z mnoha tisíc knih všech žánrů, stovek titulů novin a časopisů, CD a DVD k zábavě i poučení a mnoha dalšího. Zúčastnit se lze každý měsíc několika kulturních a vzdělávacích akcí a programů pro všechny věkové kategorie. Zkrátka máme co nabídnout a velmi rádi se s Vámi přímo v knihovně i mimo ni setkáme.

Za celou knihovnu přeji všem krásný a barevný podzim, ještě trochu sluníčka a pevné zdraví. Věříme, že touto aktivi-

tou společně přispíváme k získání nových poznatků a zážitků, navázání nových přátelství, aktivnímu trávení dne, zmírnění pocitů osamění, příjemné společné atmosféře, dobré náladě a radosti ze setkávání. Přednášky se tedy konají střídavě v DS Reynkova, krajská knihovna pak pro setkání nabízí zasedací místnost MÚ HB V Rámech.

Senioři DDR tak mohou navštívit nové prostředí, veřejnost podhaluje každodenní život a aktivity seniorů v domově, což je jistě pro všechny zúčastněné zajímavé a přínosné.

Mgr. Veronika Peslerová
Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě

Ondřej Klement

Pokračování ze str. 7.

Neměli jsme rozhlas ani noviny. Co se děje ve světě jsme se dozvěděli od sousedů. Ani nás to tak nezajímalo, měli jsme svých starostí dost. Až jednou, když Hitler zabral Sudety a v roce 1939 celou republiku bez Slovenska. Tenkrát jsem viděl prvně tanky a nákladní auta s vojáky. Máma přinesla domů hrst papírů potištěných obdélníky a nevěděla co s tím. Byly to potravinové lístky a šatenky. Některý německý rodiny se radovaly. Až do chvíle, kdy musely odevzdávat mlíko, vejčka, vepřový maso a sádlo, když chovaly dobytek. A taky část úrody z polí. Pak přišla další rána. Povolávací rozkaz Hitlera, že kluci z německých rodin musejí narukovat na vojnu a ostatní mládež narozená v roce 1920-24 na nucený práce do Říše a to ze všech národností. To vyvolalo veliký pozdvižení ve vsi. Pak přišla řada na mě. V roce 1942

povolávací rozkaz od Hitlera na vojnu. Hitler už nekoukal na čistotu rasy a rozkázal pro všechny okupovaný země, že muži ze smíšených manželství musí pod trestem smrti včetně ročníku 1924 narukovat do války. Největší rána to byla pro moji mámu. Promluvil její mateřský srdce, že mě do žádné války nepustí, nenechá si zabít syna, jako už byli některý u nás pohřbeni, co byli ve válce. Ani nejsem plnoletý. Argumentace rodičů u starosty, že přece žijeme v České republice, měli jsme uctívaného prezidenta Masaryka, proč máme bojovat za Fuhrera. Najednou si máma uvědomila situaci. Ale nic napat, vojenským lékařem jsem byl uznán „schopným“. Odjeli jsme s transportem na tvrdý výcvik do Polska. Na to nikdy nezapomenu, jaký dril jsme ve dne v noci zažili. Bylo mi osmnáct let.

Dostal jsem pušku a samopal a byl odvelen na frontu. Já jsem

projel jako pěšák celou Evropu. Válčil jsem v Belgii, Holandsku, v Polsku, Jugoslávii. Pak jsme měli odjet do Ruska, zastavit útok Rusáků. K tomu už nedošlo. Tam byla válka pro Německo prohraná. Válčil tam můj mladší bratr. Tak jsme se zase vrátili do Itálie a byli ve válce proti Američanům na podzim roku 1943 v horách u Monte Cassino. Nepřítel byl nablízku a stále nás odstřeloval. Smrt si brala oběti z obou stran. A nebylo jich málo. Byl jsem kolikrát v nebezpečí. Jednou jsem jen tak tak ušel smrti, když střela roztrhala mého osla, na kterém jsem převážel jídlo a munici pro vedlejší četu.

Pokračování na straně 12.

Ondřej Klement - dokončení

Dokončení ze strany 11.

Už jsem nebyl voják, válka pro mě skončila.

Věděli jsme, že nezvítězíme a padneme do zajetí Američanům. To se stalo 14. Května 1944. Měl jsem štěstí, že jsem tu vřavu přežil. Jak já vzpomínal na domov, na mámu, tátu, sourozence. Jak se jim vede, jestli je všechny uvidím. Byli jsme chudý, ale žili jsme v míru. Proč se velitel nevzdal už dřív přesile a kolik nás zbytečně padlo. Kluci a mužský v nejlepších letech položili svoje životy za bláznivý nápad Hitlera, podmanit si celou Evropu. Srdce se mi sevřelo smutkem. Člověk neměl pro Hitlera žádnou cenu. Už nechci nikdy válku nikdy! A plakal jsem. Stal jsem se americkým zajatcem. Nevím, proč nás odvezli až do Neapole. Odtud nás loď odvezla do Marockého přístavu Casablanca v severní Africe. Jako zajatec jsem většinou dělal na dráze a podbíjel jsem pražce. Totéž kromě Maroka v Tunisku, Alžírsku a nevím kde ještě. Dělalí jsme nejhorší práce za hrozných podmínek. V Severní Africe měli Francouzi svoje kolonie. V roce 1945 jsem byl přidělen na práci k jednomu farmáři. Tam jsem pracoval ještě v roce 1946. Strašně mi vadilo tamní horké podnebí a nedostatek vody. V práci jsem se vyznal, ale často vzpomínal na domov. Bylo po válce a já jsem o rodině nic nevěděl. Asi můj dopis nedostali. Bylo mi moc smutno a žil jsem

v nejistotě o rodiče. Najednou jsem byl převezen do Itálie do lágru. To byl už rok 1947 a já jsem ještě nebyl propuštěn domů, dva roky po válce. Pořád jsem urgoval vedení, aby se o můj návrat postarali. Pak jsem se dozvěděl, že mně nechali rodiče hledat přes Mezinárodní Červený kříž. Neměli o mně žádnou zprávu, žili v nejistotě, jestli jsem válku přežil.

KONEČNĚ!

Vojenské oddělení v Paříži mě vydalo 16. května 1947 dekret, že jsem Československým repatriantem a mohu se vrátit do vlasti. Ach, to jsem skákal a vzdychal radostí a nemohl se na dekret vynadávat, jestli se mi to nezdá.

Návrat domů nebyl jednoduchý. Všude následky války, rozbouřený nádraží, vlaky často nejezdily a měly zpoždění. Cestujících tolik, že je vlaková souprava nemohla ani pojmout. Konečně doma! Nikdo mě nečekal. Máma byla radostí bez sebe a otec též. To bylo povídání a slzy štěstí nám tekli po tvářích, že jsem se shledal s rodiči a se sourozenci. Taky jsem se dozvěděl, že hodně německých rodin bylo z naší vsi odsunuto. Vůbec se hodně změnilo. Jakmile sem se trochu z válečných útrap zotavil, hned sem si našel práci v cementárně. Potřeboval sem peníze na ošacení a na živobytí. Obojí bylo tenkrát na příděl. Velmi náročnou práci v cementárně sem ukončil a

rozházel sem ovoce a zeleninu po okrese. Konečně sem mohl žít po svém a založit rodinu. Seznámil sem se s velmi milou a pracovitou dívkou Boženkou. Byla o šest let mladší a vzali sme se. V roce 1950 se nám narodila dcera Drahuse a o rok později syn Václav. Dnes sou oba důchodci. S manželkou sme oba pilně pracovali a šetřili na domek. Ten sme si postavili zde v Havlíčkově Brodě. Po čase sem se dopracoval na vedoucí funkci v podniku pro výkup a prodej zeleniny, odkud sem odešel do důchodu. Čas neúprosně ubíhal a stal se ze mne dědeček a z manželky babička. Potkala mne velká rána, když mi v roce 2009 manželka zemřela. Stále na ni myslím. Mám pět dospělých vnoučat a devět pravnoučat. Dnes se o mě starají moji vnuci a ostatní členové rodiny, za což sem jim velice vděčný. Ale chyběla mi společnost mých vrstevníků. Proto sem uvítal, že mohu navštěvovat Denní stacionář pro seniory. Sem zde spokojenější. Na závěr svého povídání mohu konstatovat, že druhou polovinu svého života sem prožil šťastně v kruhu své milované rodiny. Snad mně to chtěl osud vynahradit za čas, který pro mě nebyl milostivější a nechal mě tak dlouho žít. Příští rok bych se mohl dožít devadesátky...

Věra Niklová

Tvůrcem časopisu Jablíčko se může stát úplně každý! Stačí navštívit kurz Žurnalistika pro seniory nebo kontaktovat pracovníky Domova pro seniory (569 433 757).

*** HUMOR * HUMOR * HUMOR * HUMOR * HUMOR * HUMOR * HUMOR ***

O třech policajtech

Tři policajti (dva řadoví a jejich velitel) se po ztroskotání lodi ocitli na pustém ostrově. Živili se sběrem lesních plodů a rybolovem. Jednou chytili zlatou rybkou a ta jim slíbila, že když ji pustí, splní každému jedno přání.

„Chci se odtud dostat domů,“ zvolal jeden policista. A ejhle, z ostrova zmizel. „Já chci také domů,“ vykřikl druhý. A také se mu to splnilo. „Co já tu budu sám dělat?“ nařikal velitel. „Vždyť se tu budu bát. A komu budu velet? Přeji si, aby ti dva se sem vrátili.“ A byli zase tři.

Jaroslav Vaněk

Ptá se žena manžela: „Už jsi někdy viděl zmuchlanou stovku?“ „Ne,“ odpoví manžel.

Manželka zmuchlá stovku a povídá: „A už jsi někdy viděl zmuchlanou tisícovku?“

„Ne,“ odpoví manžel. Manželka před ním zmuchlá tisícovku a říká: „A už jsi někdy viděl zmuchlaných osm set tisíc?“ „Ne,“ odpoví manžel.

„Tak se jdi podívat do garáže.“

Myš vykoukne z díry, ale slyší mňoukání a proto zaleze. O chvíli později slyší kokrhání. Nebojácně vyběhne z díry – a rovnou do drápů kocoura Mourka. „Tady je vidět“, říká spokojeně kocour po večeri, „jak je důležité umět cizí řeči“.

Jeptiška s rukou v sádře nastoupí do přeplněné tramvaje. Sedící farář jí uvolní místo a ptá se: „Copak se vám stalo, sestro?“ „Uklouzla jsem ve vaně, důstojnosti“. Nad nimi stojí dva špinaví chuligáni. A jeden se ptá toho druhého: „Hele, co je to vana?“ „Nevím, copak jsem katolík!“

Irena Trnková

Zápisky v třídních a žákovských knihách

K.H. hodil mokrou houbu po učitelce. Ta po dopadu na zem udělala loužičku.

Schován za zeměpisný atlas vydává nechutné zvuky.

Zametá drobký vycpanou veverkou, a poškozujie tak školní pomůcky.

Vytáhla v tělocvičně bez dovolení kozu a všichni přes ni skákali.

Smrká učitelce do výkladu.

Zápis učitelky: Páchne! Umývat! Otcova odpověď: Učit! Nečuchat!

Jaroslav Vaněk

Z německého humoru: Kavalíři

K plukovníkovi von Nagel se dostavil jakýsi pán a poprosil ho o diskrétní rozhovor. Sdělil plukovníkovi, že jeden z pánů důstojníků přivedl jeho dceru do jiného stavu a nemá se k tomu, aby požádal o její ruku. Plukovník von Nagel slíbil, že záležitost diskrétně prověří a zjedná nápravu.

Odpoledne svolal plukovník všechny své podřízené důstojníky a měl k nim delší promluvu. Nikoho nejmenoval, ale upozornil, že mezi důstojníky jsou tací, kteří by si chtěli užívat, ale k povinnostem se nehlásí. Neuvědomují si, jak asi

je otci či matce svedeného děvčete. Na závěr vyslovil plukovník naději, že dotýčný důstojník si uvědomí, co je to čest, a zachová se, jak by se zachovat měl.

Ještě téhož večera se dostavilo 5 poručíků a tři
rytmistři a požádali o ruku plukovníkovy dcery.

Anekdotickou povídku německého spisovatele Roda Roda (vlastním jménem Sandor Friedrich Rosenfeld, 1972-1945) volně převyprávěl do ČJ Jaroslav Vaněk.

Křížovka

Vyplněnou křížovku se správnou tajenkou odevzdejte na recepci DS Reynkova do 15. listopadu, tři vylosovaní získají hodnotné ceny.

„Tady máš sto korun, chlapče, a o mých narozeninách se napij na mé zdraví.“

„Ale vloni jsem propil.....*tajenka*.....“

1	D									
					2					
3										
					4					
5										
					6					
7										
					8					
9	E									
					10	D				
11										
					12					
13										

1. **PÍSEMNÝ TEST**
2. **BYLINA I KVĚTINA**
3. **OBŘI (Z ŘECKÉ MYTOLOGIE)**
4. **PODÁNÍ**
5. **DUCHAPLNOST**
6. **OKLESTIT**
7. **MUŽSKÉ JMÉNO (28. 9.)**
8. **KLISNA**
9. **SMALTY**
10. **SLAVNOSTNÍ POCHOD**
11. **JISTĚ**
12. **VESNICE**
13. **ZABÍJAČKOVÁ POCHOUTKA**

POMŮCKA: ESPRIT, TITÁNI

SPONZOREM
ČASOPISU JABLÍČKO
JE SPOLEČNOST UNI-
DERMA s.r.o., KTERÁ
NABÍZÍ KOSMETIKU
PRO KOMPLEXNÍ PÉČI
O NAMÁHANOU
POKOŽKU. Více na
www.uniderma.cz

UNIDERMA®
PROFESSIONAL HYDRA SYSTEM

Redakce: Věra Niklová, Irena Trnková, Jaroslav Vaněk, Marie Rohlíková, Zdena Lehmannová a další přispěvatelé

Redakční rada: Ondřej Rázl, Magdaléna Kufrová, Petra Plodíková

Kontakt a náměty: ondrej@razl.cz, 608 646 658.

Náklad: 300 ks

Za případné chyby v textu se omlouváme.

Uzávěrka příštího čísla 1. prosince 2013.

www.centrumvysocina.cz

www.razl.cz

www.ssmhb.cz